

KTHIMI DHE RIINTEGRIMI NË

KOSOVË*

POVRATAK I REINTEGRACIJA NA

KOSOVO*

RETURN AND REINTEGRATION TO

KOSOVO*

Organizata Ndërkombëtare e Migracionit (IOM)
Qendra e Shërbimit për Migrantët (MSC)

Međunarodna Organizacija za Migracije (IOM)
Migracijski Servisni Centar (MSC)

International Organization for Migration (IOM)
Migrant Service Center (MSC)

Qendra e Shërbimit për Migrantët Beograd
Migracioni Servisini Centar Beograd
Migrant Service Center Belgrade
Držičeva 11
11060 Belgrade, Serbia & Montenegro
Phone: +381 11 421 367
Fax: +381 11 412 739
e-mail: iombegmsc@iom.int

Qendra e Shërbimit për Migrantët Prishtinë
Migracioni Servisini Centar Prishtina
Migrant Service Center Pristina
Ismail Qemali 18, Arbëria II, Pristina,
Kosovo
Tel: +381 38 249 151
Fax: +381 38 249 039
e-mail: MSC@iom.ipko.org

Qendra e Shërbimit për Migrantët Sarajevë
Migracioni Servisini Centar Sarajevo
Migrant Service Center Sarajevo
Vilsonovo šetalište 10
71000 Sarajevo, Bosnia and Herzegovina
Tel: (+387) 33 64 82 13
Fax: (+387) 33 64 82 02
e-mail: MSC@iom.int

Qendra e Shërbimit për Migrantët Shkup
Migracioni Servisini Centar Skopje
Migrant Service Center Skopje
"Varsavska" No.9a
P.O.Box 43
1000 Skopje, Former Yugoslav
Republic of Macedonia
Tel: +389.2.308.8100
Fax: +389.2.308.8101
e-mail: MSC@iomskopje.org.mk

Qendra e Shërbimit për Migrantët Tiranë
Migracioni Servisini Centar Tirana
Migrant Service Center Tirana
Rr "Ismail Qemali"
Pll 30/1, Ap 7, Tirana, Albania
Phone: +355 (4) 271 628
Fax: +355 (4) 271 628
e-mail: msc@iomtirana.org.al

Qendra e Shërbimit për Migrantët Zagreb
Migracioni Servisini Centar Zagreb
Migrant Service Center Zagreb
Amruševa 10/1
p.p. 299, 10000 Zagreb, Croatia
Tel: (+385 1) 4816 775
Fax: (+385 1) 4816 879
e-mail: msczag@iom.int

Rrjeti Rajonal i Qendrave të Shërbimit për Migrantët
www.migrantinfonet.com

Regionalna mreža Migracionih Servisinih Centara (MSCs)
www.migrantinfonet.com

Regional Network of Migrant Service Centres (MSCs)
www.migrantinfonet.com

U hartua në 2006

Ky dokument është hartuar me mbështetjen financiare të Komisionit Evropian. Pikëpamjet e shprehura këtu nuk paraqesin në asnjë mënyrë mendimin zyrtar të Komisionit Evropian

Pripredmjet 2006

Ovaz dokument je proizveden uz finansijsku pomoć Evropske Komisije.

Gledišta izraženi u ovom dokumentu ni u kom slučaju se ne smeju uzeti da predstavljaju službeno mišljenje Evropske Komisije.

Edited 2006

This document has been produced with the financial assistance of the European Commission.

The views expressed herein can in no way be taken to reflect the official opinion of the European Commission.

* Kosova (Serbia dhe Mali i Zi) prej vitit 1999 është nën Administrimin Ndërkombëtar të Kombeve të Bashkuara (UNMIK) dhe në tekstin e mëposhtëm do të përdoret termi Kosovë.

* Kosovo (Srbija i Crna Gora) od 1999 god. je pod Medunarodnom Administracijom Ujedinjenih Nacija (UNMIK) i u daljnjem tekstu će se upotrebljavati termin Kosovo.

* Kosovo (Serbia and Montenegro) since 1999 is under the United Nations International Administration (UNMIK) and hereafter it will refer to as Kosovo.

Hyrje

IOM

Organizata Ndërkombëtare për Migracionin (IOM) është organizata kryesore e cila punon me migrantët dhe qeveritë për t'iu përgjigjur sfidave të migracionit. IOM-i bazohet në parimin se migracioni i kujdesshëm dhe i rregullt sjell përfitime për migrantët dhe shoqërinë. IOM vepron me partnerët e tij në komunitetin ndërkombëtar, me zyra dhe programe në gjithë botën, për të përfshirë një llojshmëri aktivitetesh kryesore në fushën e migracionit.

Projekti

Kjo broshurë është hartuar në kuadër të projektit "Nxitja e migracionit të rregullt në Ballkanin Perëndimor nëpërmjet ngritjes së Qendrave të Shërbimit Rajonal për Migrantët, për ofrimin e informacionit dhe shërbimeve që kanë të bëjnë me migrimin" (www.migrantinfonet.com), i cili financohet nga Komisioni Evropian dhe zbatohet nga IOM.

Ky projekt rajonal synon të nxisë flukse të rregullta migracioni dhe të risë ndërgjegjësimin mbi mundësitë e rregullta të migracionit, duke adresuar migrantët e mundshëm drejt vendeve të BE-së. Këto qendra japin informacione dhe ofrojnë shërbime të tjera për migrantët e kthyer nga shtetet e BE-së dhe nga rajoni, mbi mundësitë riinteguese për të nxitur bashkëpunim më të ngushtë ndërmjet vendeve të rajonit dhe integrim më të afërt me politikat përkatëse të BE-së.

Broshura

Broshura synon të orientojë dhe të japë informacion të vlefshëm mbi aktivitetet për kthimin dhe riintegrimin e migrantëve.

E redaktuar në gjuhët angleze dhe lokale, ajo paraqet informacion mbi vendin, aktivitetet e BE-së në rajon, shërbimet sociale, strehimin dhe përkujdesjen shëndetësore, si dhe shërbimet mbështetëse të punësimit dhe këshillimit nga agjenci dhe OJQ.

Broshura gjithashtu paraqet një listë referuese me adresa postare dhe interneti, të cilat do t'ju ndihmojnë gjatë kthimit në vendin tuaj.

Informacion i përgjithshëm mbi Kosovën

Situata ekonomike

Në kohën kur UNMIK-u arriti në Kosovë, rajoni nuk kishte kuadër ekonomik të organizuar. Synohej stabilizimi i kushteve makroekonomike si dhe krijimi i kushteve të rritjes ekonomike afatgjatë.

Programi i qeverisë për zhvillimin ekonomik përbëhet nga aktivitetet e mëposhtme:

- 1) Zhvillimi dhe institucionalizimi i një buxheti dhe sistemi të qendrueshëm të taksave
- 2) Përmirësimi i sistemit rregullator financiar
- 3) Privatizimi ose komercializimi i pronave shtetërore. Këtu përfshihet ndërtimi i kapaciteteve të institucioneve lokale, që rezultojnë në kalimin përfundimtar të të gjitha përgjegjësisë operative të popullit të Kosovës. Kosova është një ndër rajonet më të varfra në Ballkan.

Në Kosovë ekziston ende një ngadalësim i vazhdueshëm i rritjes ekonomike. Diferenca mes

importeve dhe eksporteve filloi në vitin 1999 dhe shkaktoi një deficit të madh tregtar. Deficiti aktual tregtar i Kosovës, i cili nuk pritet të zvogëlohet së shpejti, është burim i vërtetë i mungesës së stabilitetit dhe ndikon negativisht në treguesit e tjerë makroekonomikë.

Rritja e vazhdueshme e papunësisë dhe karakteri afatgjatë i saj mbetet faktori më i madh destabilizues në Kosovën e pasluftës.

Kosova është një nga vendet me nivelet më të larta të papunësisë në Evropën Juglindore. Të ardhurat mesatare të personave të punësuar janë 200€ në muaj. Mbi 50% e popullatës në Kosovë është nën moshën 25 vjeçare dhe mbi 70% e të rinjve janë të papunë. Një raport i publikuar para pak kohe nga Banka Botërore në Prishtinë thekson se varfëria në Kosovë është një dukuri shumë e përhapur.

Sipas këtij raporti 37% e popullatës cilësohet si e varfër, kurse 15% jeton nën kufirin e varfërisë së skajshme.

Sipas këtij raportit, 37% e popullatës jeton me më pak se 1.42 € në ditë, derisa 15% e popullatës së Kosovës jeton në "varfëri të skajshme", duke mbijetuar me më pak se 0.93 € në ditë.

Përshkrimi ekonomik

Valuta	EURO (nga Janari 2002)
PKB (2002)	€1.990mil
Për person	€1.051
Punësimi	42.9%
Ndërmarrje private	45%
Bujqësi	22.2%
Ndërmarrje publike dhe pronë shoqërore	14.3%
OQ/OJQ	4.1%
Ndërkombëtare	
Diaspora	24%
Papunësia	57.1%
Varfëri e skajshme	15%

Situata Politike

Zgjedhjet për Kuvendin e Kosovës u mbajtën më 23 tetor 2004, siç u shpallën nga Përfaqësuesi Special i

Sekretarit të Përgjithshëm (PSSP). Baza e këtyre zgjedhjeve mund të gjendet në Kuadrin Kushtetues dhe Rregulloren 2004/12 të UNMIK-ut. Zgjedhjet synonin rritjen e demokracisë, krijimin e kushteve për investimet e huaja, krijimin e një sistemi ligjor me Kushtetutë, një politikë afatgjatë të integritimit euroatlantik të Kosovës, nisma të reja për mbrojtjen dhe zhvillime të reja lidhur me identitetin e popullatës minoritare në Kosovë, kthimin e tyre në Kosovë si dhe sistemin e ri ekonomik, përfshi dhe ligjin mbi privatizimin.

Siguria

Niveli i kriminalitetit në Kosovë është duke rënë, ndërsa niveli i besueshmërisë dhe pëlqimit ndaj policisë është rritur. Sipas policisë së UNMIK-ut, njerëzit janë më të gatshëm të raportojnë për krimet dhe numri i krimeve të rënda është zvogëluar. Sidoqoftë, ndjenja e pasigurisë ndryshon sipas rajonit dhe grupeve etnike, sidomos ndërmjet minoritetit serb

në Prishtinë dhe Mitrovicë, të cilët ndjehen mjaft të pasigurtë. Shërbimi Policor i Kosovës (SHPK), i krijuar për herë të parë në vitin 1999, ka mbi 5000 policë në shërbim.

Infrastruktura

Mungesa e investimeve dhe shkatërrimi gjatë konfliktit kanë kontribuar në përkeqësimin e sektorit të transportit. Për të krijuar strukturat qendrore të nevojshme për zhvillimin e qendrueshëm të sektorit të transportit, UNMIK-u formoi një grup punues të përbërë nga BE, donatorë dypalësh, KFOR-i, firma dhe ekspertët lokalë.

Rrugët

Pas luftës, rrugët në përgjithësi ishin në gjendje të mjeruar, si pasojë e trafikut të rënduar, gjendjes nën standardet e duhura të sistemit nëntokësor të furnizimit me ujë dhe kanalizimeve të ujërave të zeza. Por si rezultat i punës së madhe të bërë gjatë gjashtë viteve të fundit, sidomos

me formimin e Ministrisë së Rrugëve, gjendja e tyre është duke u përmirësuar. Gjatësia totale e rrugëve në Kosovë është më shumë se 1.190km.

Transporti publik

Konflikti shkaktoi dëme të konsiderueshme në sistemin e transportit publik. Me ndihmën e ekspertëve ndërkombëtarë të transportit publik, u vendosën rregullat për transportin publik dhe linjat e autobusëve në Kosovë. Prova e parë e lëvizjes së autobusëve në linjën Podujevë - Prishtinë u krye më 8 dhjetor 1999.

Aeroporti

Kulla e kontrollit, blloku teknik dhe pajisjet për kontrollin e trafikut ajror u shkatërruan gjatë bombardimeve të NATO-s. Pas ardhjes së trupave ndërkombëtare më 1999-n, aeroporti u rihap për operacionet gjatë orëve të ditës, në të shumtën e rasteve për të asistuar fluturimet ushtarake dhe humanitare. Në tetor të vitit 1999,

aeroporti u hap edhe për shoqëritë ajrore civile. Janë bërë shumë investime dhe sot, aeroporti i

Prishtinës kryen mesatarisht 20 fluturime në ditë, duke asistuar rreth 1 milion udhëtarë në vit.

Bashkimi Evropian në Kosovë

Më 10 Qershor 1999, Kosova u vendos nën administrimin e Kombeve të Bashkuara (OKB) dhe u ngrit Misioni i Kombeve të Bashkuara në Kosovë i njohur si UNMIK, në përputhje me Rezolutën 1244 të Këshillit të Sigurimit të Kombeve të Bashkuara. Bashkimi Evropian ka qenë i pranishëm që nga fillimi i përpjekjeve ndërkombëtare për të ndërtuar ardhmërinë e re për Kosovën. Bashkimi Evropian, si shtetet anëtare të tij ashtu edhe Komisioni Evropian, është duke luajtur rol të rëndësishëm në rindërtimin e Kosovës. Bashkësia Evropiane është, deri tani, donatori i vetëm më i madh që ofron asistencë në Kosovë dhe në rajonin e Evropës Juglindore në tërësi dhe është në ballë të përpjekjeve të rindërtimit.

Më tepër se 100 OJQ nga shtetet anëtare të Bashkimit Evropian janë duke punuar në Prishtinë apo gjetkë në Kosovë. Komisioni Evropian ka hapur zyrtarisht Zyrën Ndërlidhëse për Kosovën në Prishtinë dhe është duke bashkëpunuar ngushtë me partnerët e tjerë ndërkombëtarë, përfshi këtu edhe Shtetet e Bashkuara, për të rindërtuar jetën e përditshme për të gjithë popullatën e Kosovës, pavarësisht nga prejardhja e tyre etnike.

Prania e Bashkimit Evropian në Kosovë ka tre forma kryesore:

- ▶ ECHO: Zyra Humanitare për Ndhimat, e cila është krahu humanitar i BE-së që ofron asistencë emergjente për njerëzit në nevojë.
- ▶ Agjencia Evropiane për Rindërtimin, e cila financon dhe drejton programet e qëndrueshme të rindërtimit dhe zhvillimit në Kosovë nën drejtimin politik të Komisionit Evropian.
- ▶ Shtylla e BE-së në Administrimin e Përkohshëm të Kombeve të Bashkuara në Kosovë (UNMIK). Si pjesë e UNMIK-ut, BE-ja është përgjegjëse për ringjalljen e aktivitetit ekonomik në Kosovë, duke rindërtuar atë që është shkatërruar nga lufta dhe duke krijuar kushtet për një ekonomi moderne të tregut të hapur.

Shërbimet sociale, strehimi dhe kujdesi shëndetësor

Shërbimet sociale

Pensioni aktualisht u paguhet vetëm personave më të vjetër se 65 vjeç, pavarësisht nëse personi ka punuar dhe ka paguar taksa në të kaluarën. Shërbimi Social në Kosovë është nën mbikqyrjen e Departmentit për Shëndetësi dhe Mirëqenie Sociale të UNMIK-ut.

Strehimi

Aktualisht nuk ekzistojnë institucione apo shërbime që ofrojnë asistencë për strehim, për kategori të caktuara të personave në vështirësi. Aktualisht, Ministria për Planifikim Hapësinor ka projekte në zhvillim e sipër që kanë të bëjnë me ndërtimin e strehimit social në gjithë Kosovën.

Më 15 nëntor 1999, UNMIK miratoi Rregulloren 1999/23, për të krijuar Drejtorinë e Strehimit dhe Pronave dhe Komisionin e Kërkesave për Pronë dhe Strehim, për të rregulluar të drejtat e strehimit dhe të pronës në Kosovë dhe për të zgjidhur mosmarrëveshjet mbi pronësinë e banesave. Këto dy struktura u ngritën posaçërisht për të krijuar një mekanizëm të paanshëm dhe të pavarur për zgjidhjen e kërkesave, duke përdorur ekspertizën ligjore lokale dhe ndërkombëtare.

Kujdesi shëndetësor

Projektligji mbi sigurimin shëndetësor publik nuk është miratuar ende dhe pritet që të hyjë në fuqi së shpejti.

Nga shfrytëzuesit e shërbimeve shëndetësore kërkohet që të respektojnë zinxhirin e referimit.

Përveç rasteve urgjente, vizita e parë duhet të bëhet te Mjeku i Përgjithshëm ose në Qendrën e Shëndetit Familjar. Të gjitha qendrat shëndetësore (qendrat e mëdha shëndetësore në qytetet kryesore të bashkive dhe qendrat e vogla në zonat rurale) janë duke punuar me kapacitete të kufizuara.

Shërbimet e riintegritit në punë

Siç u tha më lart, Kosova është një ndër rajonet më të varfra në Ballkan, me nivelin më të lartë të papunësisë, jo vetëm në rajon, por sipas të gjitha gjasave edhe në gjithë Evropën. Prandaj ofertat për punë janë në përgjithësi shumë të pakta, duke përfshirë anëtarët e ngushtë të familjes në biznese të vogla ose të mesme.

Ekzistojnë Zyrat Rajonale të Punësimit (ZRP) në rajonet e Kosovës ku njerëzit regjistrojnë të dhënat e tyre dhe presin për t'u punësuar. Zyrat Rajonale të Punësimit mbështeten nga programi i IOM-it, shërbimi i Asistencës për Punësim, që me personel dhe zyra në ZRP ndihmon në rekrutimin e armatës së të papunëve në projekte të ndryshme si: trajnimi për aftësim themelor në biznes, referimi tek institucionet ekzistuese të trajnimit dhe trajnimet në lidhje me punën, referimi në vendet ekzistuese të punës, ofrimi i këshillimit për vetëpunësim, regjistrimi i personave të pakualifikuar, gjysmë të kualifikuar dhe atyre të kualifikuar në institucionet e tjera lokale.

OJQ-të e mëposhtme kanë qenë partnerë të IOM-it në zbatimin e projektit "Nxitja e Riintegritit të qëndrueshëm në Shqipëri, Provincën e Kosovës dhe Ish-Republikën Jugosllave të Maqedonisë, duke forcuar kapacitetet e OJQ-ve vendore për dhënien e shërbimeve ndaj personave të kthyer", i financuar nga Komisioni Evropian dhe i zbatuar nga IOM.

Shoqata e Grave Afariste "SHE ERA", Gjakovë

Organizatë Jo-Qeveritare, e cila nxit sipërmarrjen e femrave si mjet të fuqizimit të grave. Ndërvepron me institucionet lokale dhe ndërkombëtare në mënyrë që të lehtësojë dhe ndihmojë procesin e krijimit dhe funksionimit të bizneseve të vogla e të mesme në baza afatgjata. Mund të ofrojë trajnime profesionale, asistencë për fillimin e biznesit, kurse të administrimit të marketingut, kurse të gjuhës angleze dhe kurse kompjuterash.

Kontakti:

Rr. "Tirana", Gjakovë,
Tel/Fax: +381 390 23 194

Rr. "Xheladin Hana", Prizren,
Tel: +381 29 42 213

Rr. "Eqrem Qabej", L/4, #139, Prishtinë,
Tel: +381 38 541 831
she_era01@hotmail.com, www.rgak.com

Fondacioni Kosovar për Shoqëri Civile – KCSF, Prishtinë

Organizatë e shoqërisë civile e cila promovon forcimin e nismave civile lokale, duke dhënë informacion, shërbime sociale, trajnime, grante për OJQ, individë dhe institucione të tjera të rëndësishme civile në të gjithë sektorët e shoqërisë civile. Ofron asistencë në arsimim, trajnime profesionale, trajnime të rritjes së kapaciteteve për organizata të shoqërisë civile dhe për individë.

Kontakti:

Rr. "Agim Ramadani", 48/4, Prishtinë,
Tel/Fax: +381 38 245 547
office@kcsfoundation.org

Qendra për Hululumtim të Migracionit dhe Ndhimë Refugjatëve (QHMNR), Prishtinë

Qendër sociale që kryen studime kërkimore mbi Kosovën dhe migrimin rajonal. Ofron trajnime profesionale, informacion mbi mundësitë e punësimit, integrim shoqëror përmes aktiviteteve shoqërore dhe këshillimeve.

Kontakttoni:

Rr. "Taslixhe" IV/26, Prishtinë,
Tel: +381 38 549 505
e-mail: crmhr@hotmail.com

Këshilli për Mbrojtjen e të Drejtave dhe Lirive të Njeriut (KMDLNJ), Prishtinë

Organizatë jo qeveritare e cila përkrah të drejtat dhe liritë e njeriut. Ofron trajnime profesionale, literaturë kompjuterike, kurse të gjuhëve të huaja, asistencë dhe mbështetje ligjore, integrim shoqëror përmes aktiviteteve shoqërore dhe këshillimeve.

Kontakttoni:

Rr. "Ylfete Humolli", #5, Prishtinë,
Tel: +381 38 549 006, Fax: +381 38 549 007
e-mail: office@cdhrf.org
web: www.cdhrf.org

Shoqata "Nënë Tereza", Prishtinë

Organizatë humanitare që ofron asistencë humanitare, mjekësore dhe arsimore për personat e etnive të ndryshme, për të krijuar bazën për integrim në shoqërinë civile. Ofron ndihmë ushqimore dhe joushqimore, asistencë në arsimim, trajnime profesionale dhe kurse të tjera, del në mbrojtje të personave për lehtësimin e ushtrimit të të drejtave të tyre sociale (pension, asistencë sociale etj.).

Kontakttoni:

Ulpiana, U-1, Prishtinë,
Tel: +381 38 542 864/788, Tel/Fax: +381 38 542 869
info@nenatereze.org, www.nenatereze.org

Programet e kthimit dhe asistencës të zbatuara nga IOM-i

Për të ndihmuar migrantët e kthyer, nevojitet një kuadër i fortë dhe i gjerë riintegrimi strukturor që ofron shërbime ndaj tyre. Organizata Ndërkombëtare për Migracionin nxit dhe mbështet përpjekjet për të fuqizuar qeverinë, sektorin e OJF-ve dhe shoqërisë civile në vendet e origjinës.

Fushat kryesore të shërbimeve janë në ndihmesat për ngritjen e bizneseve të vogla, ndihma arsimore, pagesa e taksave për ndjekjen e shkollës dhe blerja e teksteve, trajnimi profesional, punësimi në ndërmarrjet private dhe publike si dhe asistenca për komunitetin.

Për të dhëna më të hollësishme lidhur me programet riintegruese, ju lutemi kontaktoni misionin më të afërt të IOM-it.

Adresa / Faqe interneti

"Ministria e Punës dhe Mirëqenies Sociale"

Ndërtesa e Re e Fakultetit Ekonomik

Rr. "Agim Ramadani", Prishtinë,

Tel. 038 211 943, 244 228, 504 604 6858;

Fax. 038 504 604 6861

Zyrat Rajonale të Punësimit

PRISHTINË

Rr. "Brigadat e Rinisë", p.n.

Tel: 038 247 190

Tel: 038 243 427

FERIZAJ

Rr. "Rexhep Bislimi" nr.1

Tel: 0290 20 004

Tel: 0290 20 005

GJILAN

Rr. "Ferizajit", p.n.

Tel: 0280 28 345

Fax. 0280 21 341

GJAKOVË

Rr. "Mbretëresha Teuta " nr. 78

Tel: 0390 25 161

MITROVICË

Rr. "Xhafer Deva", nr.60

Tel: 028 30 785

PEJË

Rr. "Adem Jashari", nr. 95

Tel: 039 34 380

PRIZREN

Rr. "Zahir Pajaziti", nr.1

Tel: 029 41 993

MINISTRIA E SHËNDETËSISË

Rr. "Zagrebi",

Tel. 038 200 24 004

MINISTRIA PËR KTHIMIN DHE KOMUNITETET

Rr. "Vellusha e Poshtme", nr.6,

Tel. 038 212 806

QENDRA E KOMBEVE TË BASHKUARA, PRISHTINË "Nazim Gafurri"

(ruga për Gërm),

Tel. 038 517 35/836/574

/562/504;

Fax: 038 517 863

INSTITUTI I SHËNDETIT PUBLIK

"Qendra Klinike

Universitare", Prishtinë

Tel. 038 551 431

Uvod

IOM

Međunarodna Organizacija za Migraciju (IOM) je vodeća organizacija koja radi sa migrantima i vladama kako bi pružila humane odgovore izazovima migracije. IOM je odan principu da humana i regularna migracija koristi migrantima i društvu. Sa kancelarijama i operacijama u celom svetu, IOM saraduje sa svojim partnerima u međunarodnoj zajednici da bi bila uključena u različite aktivnosti migracijskog upravljanja.

Projekat

Ova brošura izlazi u okviru projekta "Podsticaj regularne migracije na Zapadnom Balkanu pomoću osnivanja Regionalnih Migracionih Servisnih Centara pružajući informacije i ostale usluge vezane za migraciju", (www.migrantinfonet.com) koju finansira Evropska Komisija i sprovodi IOM.

Ovaj regionalni projekat ima za cilj da inicira regularni tok migracije i podizanje svesti o regularnim kanalima migracije koji upućuju potencijalne migrante u zemlje EU. Ovi Centrovi pružaju još i informacije i ostale usluge vraćenim migrantima iz zemalja EU i onih u regionu o mogućnostima reintegracije kako bi inicirali bližu saradnju između zemalja regiona i bližu integraciju sa relevantnim politikama EU.

Brošura

Ova brošura ima za cilj da pruži orijentaciju i vredne informacije vezane za aktivnosti povratka i reintegraciju migranata.

Izdata na dva lokalna i na Engleskom jeziku, ona pruža informacije o pokrajini, aktivnosti EU u regionu, socijalnoj službi, smeštaju i zdravstvenoj nezi kao i službama vezanim sa zapošljajem i savetodavnim agencijama i NVO.

Brošura takođe daje listu adresa i vebajtova koje mogu biti od koristi kada se vratite u svoju zemlju.

Opšte Informacije o Kosovu

Ekonomija

Kada je UNMIK stigao na Kosovo, region nije imao organizovan ekonomski okvir. Težilo se stabilizaciji makroekonomskih uslova kao i regulisanje jedne dugoročne faze ekonomskog porasta. Vladin program ekonomskog napretka sastoji se od sledećih aktivnosti

- 1) stvaranje i institucionalizovanje stabilnog budžeta i poreskog sistema
- 2) Pобоljšanje regulativnog finansijskog sistema Kosova i
- 3) privatizacija i komercijalizacija društvenog vlasništva. Ovaj pristup naglašava građenje kapaciteta lokalnih institucija koji rezultira krajnjom predajom svih operativnih odgovornosti stanovništvu Kosova. Kosovo je jedna od najsiromašnijih zemalja na Balkanu.

I dalje postoji kontinuirani zaostatak u ekonomskom porastu. Disproporcija između izvoza i uvoza počela je 1999g. i rezultirala je visokim trgovačkim deficitom.

Aktuelan trgovački deficit, za koji se ne očekuje skoro smanjenje, pravi je uzrok nestabilnosti, i ima negativan uticaj i u ostalim pokazateljima makroekonomije.

Kontinuirani porast nezaposlenosti i njeno dugoročno postojanje ostaje najveći destabilizujući faktor na post-konfliktnom Kosovu.

Kosovo ima jedan od najvećih nivoa nezaposlenosti u Jugoistočnoj Evropi. Prosečni prihodi na Kosovu su 200€ mesečno. Više od 50% ljudi na Kosovu je mlađe od 25 godina i više od 70% mladih je nezaposleno. Skoro izdati izveštaj Svetske Banke u Prištini naglašava da je siromaštvo na Kosovu opšti fenomen. Prema ovom izveštaju 37 posto stanovništva se rangira kao siromašno, dok 15 posto žive ispod krajnje linije siromaštva.

Izveštaj izjavljuje da 37% izlazi na kraj sa manje od 1.42 € dnevno dok 15% stanovništva Kosova živi u "ekstremnom siromaštvu" preživljavajući sa manje od 0.93€ dnevno.

Ekonomski Opis

Valuta	EURO (od Januara 2002)
NBP(2002)	€1.990mil
Po glavi stanovnika	€1.051
Zaposlenost	42.9%
Privatna produzeća	45%
Poljoprivreda	22.2%
Društvena i javna produzeća	14.3%
Međunarodne VO/NVO	4.1%
Diaspora	24%
Nezaposlenost	57.1%
Ekstremno siromaštvo	15%

Politička situacija

Izbori Skupštine Kosova održani su 23. oktobra 2004 kao što je i najavljeno od strane Specijalnog Predstavnik Generalnog Sekretara. Baza ovih izbora se može naći u Ustavnom okviru i UNMIK-ovoj Regulativi 2004/12.

Izbori su imali za cilj poboljšanje

demokratije, stvaranje uslova za strane investicije, stvaranje pravnog sistema sa Ustavom, dugoročnu politiku euroatlantske integracije Kosova, nove inicijative za zaštitu i nove razvitke vezane s identitetom manjinskih naroda na Kosovu i njihov povratak na Kosovo, i novi ekonomski sistem uključujući zakon o privatizaciji.

Sigurnost

Broj zločina na Kosovu opada dok je nivo poverenja i zadovoljstva prema policiji je u porastu. Prema UNMIK-ovoj policiji, ljudi su spremniji da prijave zločin i broj ozbiljnih zločina je smanjen. Ali, osećaj nesigurnosti se menja zavisno od regiona i etničkih grupa, posebno među srpskom manjinom u Prištini i Mitrovici, koji se osećaju naročito nesigurnim. Policijska Služba Kosova (PSK), formirana po prvi put 1999, ima više od 5000 policajaca u službi.

Infrastruktura

Manjak investicija i destrukcija tokom konflikta doprineli su pogoršanju

u sistemu za transport. Da bi se stvorila centralna struktura potrebna za postojani razvitak sektora za transport, UNMIK je formirao radnu grupu sastavljenu od EU, bilateralnih donatora, KFOR-a i lokalnih firmi i stručnjaka.

Putevi

Nakon rata, putevi su uopšteno bili u žalosnom stanju kao posledica gustog saobraćaja, substandardnog stanja podzemnog sistema za vodovod i mreže otpadaka. Ali kao rezultat aktivnog rada tokom proteklih šest godina, posebno Ministarstva za Puteve, stanje puteva se poboljšalo. Totalna dužina puteva na Kosovu je više od 1.190 km.

Javni transport

Konflikt je prouzrokovao dosta štete u sistemu javnog transporta.

Pomoću međunarodnih stručnjaka za javni transport, pravila za javni transport i linije autobusa na Kosovu su vraćene na mesto. Prva probna vožnja autobusa između Podujeva i Prištine preduzeta je 8 Decembra 1999.

Aerodrom

Kontrolni toranj, tehnički blok i kontrolna oprema vazdušnog saobraćaja bili su uništeni tokom bombardovanja NATO-a. Uskoro nakon dolaska međunarodnih trupa 1999, aerodrom je bio ponovo otvoren tokom dana uglavnom kao ispomoć za vojne i humanitarne letove. U Oktobru 1999, aerodrom je otvoren za civilne aviokompanije. Urađene su mnoge investicije i danas aerodrom Prištine radi sa u proseku 20 letova dnevno uslužujući oko milion putnika godišnje.

Evropska Unija na Kosovu

10 Juna 1999, Kosovo je došlo pod administraciju Ujedinjenih Nacija (UN) i Privremena Misija Ujedinjenih Nacija na Kosovu – poznata kao UNMIK – uspostavljena je pod Rezolucijom 1244 Sigurnosnog Saveta Ujedinjenih Nacija. Ujedinjene Nacije su bile pristutne od početka međunarodnog zalaganja za izgradnju nove budućnosti Kosova.

Evropska Unija – njene Zemlje Članice i Evropska Komisija – igraju važnu ulogu u rekonstrukciji Kosova. Evropska Unija je, dosada jedini najveći donator koja pruža asistenciju na Kosovu i regionu Jugo Istočne Evrope kao celine i na čelu je zalaganja za rekonstrukciju.

Više od 100 NVO iz zemalja Članica Evropske Unije rade u Prištini ili u ostalim gradovima na Kosovu. Evropska Komisija je otvorila Kancelariju za Veze za Kosovo i radi blisko sa njima i ostalim međunarodnim partnerima, uključujući tu i Sjedinjene Države, da bi izgradili svakodnevni život za sve narode Kosova – bez obzira na njihovo etničko poreklo.

Prisutnost Evropske Unije na Kosovu ima tri glavna oblika:

- › ECHO: Humanitarna Kancelarija za Pomoć, koja je humanitarni ogranak Evropske Unije koja pruža hitnu asistenciju za ljude u potrebi.
- › Evropska Agencija za Rekonstrukciju, koja finansira i vodi postojeane programe za rekonstrukciju i razvitak na Kosovu pod političkim savetovanjem Evropske Komisije.
- › Stub EU Privremene Administracije Ujedinjenih Nacija (UNMIK). Kao deo UNMIK-a, Evropska Unija je odgovorna za revitalizaciju ekonomske aktivnosti na Kosovu, izgrađujući ono što je uništeno ratom i stvarajući uslove za modernu ekonomiju, otvorenog tržišta.

Socijalne službe, stanovanje i zdrastvena nega

Socijalne službe

Za sada penzija se isplaćuje samo osobama od 65 godina ili starijim, bez obzira da li je ova osoba u prošlosti radila ili plaćala porez. Socijalna služba na Kosovu je pod pokroviteljstvom UNMIK-ovog Direktorata za Zdravstvo i Socijalno Blagostanje.

Stanovanje

Za sada ne postoje institucije ili objekti koji bi pružili stambenu pomoć određenim kategorijama ranjivih osoba. Aktuelno, Ministarstvo za Planiranje Prostora ima projekte koji se bave konstrukcijom socijalnog stanovanja na Kosovu.

15 Novembra 1999, UNMIK je odobrio Regulativu 1999/23 za osnivanje Direktorijata za Vlasništvo i Stanovanje (DVS) i Komisije Zahteva za Vlasništvo i Stanovanje (KZVS) da bi regulisala prava stanovanja i vlasništva na Kosovu i da bi rešila sporove o stambenom vlasništvu. DVS i KZVS formirane su posebno da bi stvorili jedan neutralan i nezavisan mehanizam za rešenje zahteva služeći se lokalnom i međunarodnom legalnom ekspertizom.

Zdrastvena nega

Skica predloga o zakonu za javno zdrastveno osiguranje još nije usvojena i očekuje se da stupi na snagu u skorbu budućnost.

Korisnici zdravstvenih službi treba da poštuju ovu strukturu: osim u hitnim slučajevima, prva poseta treba da bude u Punktu ili Centru za Porodično Zdravlje. Svi zdravstveni centri – veliki zdravstveni centri po glavnim gradovima opština kao i mali po ruralnim regionima - rade sa ograničenim kapacitetima.

Službe za reintegrisanje na posao

Kao što je već rečeno, Kosovo je jedan od najsiromašnijih regiona na Balkanu s najvećim nivoom nezaposlenosti, ne samo u regionu nego vrlo moguće i u celoj Evropi. Zato, poslova ima malo i uglavnom se zapošljavaju samo najbliži članovi porodice u MSP.

Postoje Regionalne Kancelarije za Zapošljavanje (RKZ) u svim regionima Kosova gde ljudi mogu da predaju njihove informacije i čekaju na posao. RUZ-evi imaju podršku IOM-ovog programa Služba Asistencije za Zapošljavanje, sa službenicima i kancelarijom unutar RUZ-a koja pomaže regrutovanje armije nezaposlenih u raznim projektima kao što su: Obučavanje na osnovnom osposobljavanju za biznis, preporuke kod postojećih institucija za obuke i obuke vezane za posao, preporuke na postojeća radna mesta, pružanje saveta za samo-zapošljavanje, upisivanje nekvalifikovanih, polukvalifikovanih i kvalifikovanih nezaposlenih u ostalim lokalnim institucijama.

Sledeće NVO su bile partneri IOM-a u sprovođenju projekta RGVN (HLWG) u "Posticanje Postojane Reintegracije u Albaniji, Pokrajini Kosova i BJRM ojačajući kapacitet lokalnih NVO u pružanju usluga povratnicima", financiran od Evropske Komisije i sproveden od IOM-a.

Asocijacija Poslovnih Žena SHE ERA, Đakovica

Nevladina organizacija koja podržava preduzetništvo žena kao način ojačanja žena. Saraduje sa lokalnim i međunarodnim institucijama da bi olakšalo i pomoglo procesu osnivanja i vođenja MSP u dugoročnim bazama. Oni mogu pružiti profesionalne obuke, asistenciju za početak MSP, kurseve vođenja marketinga, kurseve za engleski jezik i kurseve za kompjuter.

Kontaktirajte:

Ul. Tirana, Đakovica,
Tel/Fax: +381 390 23 194

Ul. Xheladin Hana, Prizren,
Tel: +381 29 42 213

Ul. Eqrem Qabej, L/4, #139, Priština,
Tel: +381 38 541 831
she_era01@hotmail.com, www.rrgak.com

Kosovska Fondacija za Civilno Društvo – KCSF, Priština

Organizacija za civilno društvo koja podržava ojačanje lokalnih civilnih inicijativa pružajući informacije, socijalne usluge, obuke, donacije za NVO, pojedince i ostale važne civilne institucije u svim sektorima civilnog društva. Pruža asistenciju u školovanju, profesionalnim obukama, obuku za građenje kapaciteta za organizacije civilnog društva i za pojedince.

Kontaktirajte:

Ul. Agim Ramadani, 48/4, Priština,
tel/fax: +381 38 245 547
office@kcsfoundation.org

Centar za Istraživanje Migracije i Pomoć Izbeglicama - CIMPI, Priština

Socijalni centar koji vodi istraživačke studije o Kosovu i regionalnoj migraciji. Pruža profesionalnu obuku, informacije o mogućnostima zapošljavanja, socijalnu integraciju pomoću društvenih aktivnosti i savetovanja.

Kontaktirajte

Ul. Taslixhe IV/26, Priština,
Tel: +381 38 549 505
e-mail: crmhr@hotmail.com

Savet za Zaštitu Prava i Slobode Čoveka – SZPSC, Priština

Ne Vladina Organizacija koja podržava prava i slobodu čoveka. Pruža profesionalnu obuku, kompjutersko obrazovanje, kurseve stranih jezika, pravnu asistenciju i podršku, socijalnu integraciju pomoću društvenih aktivnosti i savetovanja.

Kontaktirajte

Ul. Ylfete Humolli, #5, Prishtinë,
Tel: +381 38 549 006, Fax: +381 38 549 007
e-mail: office@cdhrf.org
web: www.cdhrf.org

Asocijacija Majka Tereza, Priština

Humanitarna organizacija koja pruža humanitarnu, zdravstvenu i prosvetnu pomoć ljudima različitih etniciteta da bi se stvorila baza za integraciju u civilno društvo. Pruža pomoć u hrani i nehranjivim artiklima, asistenciju u prosveti, profesionalnu obuku i ostale kurseve, avocira u korist olakšavanja i ostvarenja ljudskih socijalnih prava (penzija, socijalna asistencija itd).

Kontaktirajte

Ulpiana, U-1, Priština,
Tel: +381 38 542 864/788, Tel/Fax: +381 38 542 869
info@nenateraze.org, www.nenateraze.org

Programi za povratak i asistenciju implementirane sa strane IOM-a

Da bi se pomoglo migrantima za što efikasniji i postojaniji povratak, potreban je jak i širok reintegracioni okvir pružilaca usluga. Zato, Međunarodna Organizacija za Migraciju (IOM) potstiče i podržava zalaganja za ojačanje sektora NVO i civilnog društva u zemljama porekla. Glavna sfera usluga su asistencije u osnivanju malih biznisa, asistencije u prosveti, plaćanje troškova upisivanja u škole i kupovina knjiga, profesionalno obučavanje, posredovanje u zaposlenju u privatnim i javnim preduzećima kao i pomoć zajednici.

Za opširnije informacije o programima reintegracije, molimo vas da kontaktirate najbliže predstavništvo IOM-a.

Lista adresa / Korisni linkovi

Ministarstvo za Rad i Socijalno Blagostanje
Nova Zgrada Ekonomskog Fakulteta
Ul. Agim Ramadani, Priština,
Tel. 038 211 943, 244 228, 504 604 6858;
Fax. 038 504 604 6861

Regionalne Kancelarije za Zapošljavanje

PRIŠTINA
Ul. Brigadat e Rinisë, p.n.
Tel: 038 247 190
Tel: 038 243 427

UROŠEVAC
Ul. Rexhep Bislimi nr.1
Tel: 0290 20 004
Tel: 0290 20 005

GNJILANE
Ul. Ferizajit, p.n.
Tel: 0280 28 345
Fax. 0280 21 341

ĐAKOVICA
Ul. Mbretëresha Teuta nr. 78
Tel: 0390 25 161

MITROVICA
Ul. Xhafer Deva, nr.60
Tel: 028 30 785

PEĆ
Ul. Adem Jashari, nr. 95
Tel: 039 34 380

PRIZREN
Ul. Zahir Pajaziti, nr.1
Tel: 029 41 993

MINISTARSTVO
ZDRAVLJA
Ul. Zagrebi, Priština
Tel. 038 200 24 004

MINISTARSTVO ZA
POVRATAK I ZAJEDNICE
Ul. Rr. Vellusha e Poshtme, #6,
Priština Tel. 038 212 806

HABITAT UN, PRIŠTINA
Ul. Nazim Gafurri
(put prema parku Gërmia),
Priština
Tel. 038 517 835/836
/574/562/504;
Fax: 038 517 863

INSTITUT ZA JAVNO
ZDRAVSTVO
Univerzitetski Klinički
Centar, Priština
Tel. 038 551 431

Introduction

IOM

The International Organization for Migration (IOM) is the leading organization working with migrants and governments to provide humane responses to migration challenges. IOM is committed to the principle that humane and orderly migration benefits migrants and society. With offices and operations throughout the world, IOM acts with its partners in the international community to encompass a variety of migration management activities.

The Project

This brochure is produced in the framework of the project "Promoting regular migration in the Western Balkans through the establishment of Regional Migrant Service Centers providing information and migration related services" (www.migrantinfor.net) which is funded by the European Commission and implemented by IOM.

This regional project aims to promote orderly migration flows and related awareness raising on regular channels of migration addressing potential migrants to EU states. These Centres also provide information and other services to returning migrants both from EU states and from within the region on reintegration possibilities so as to promote closer collaboration between countries of the region and closer integration with relevant EU policies.

The Brochure

This brochure aims at providing orientation and valuable information for return and reintegration activities of migrants.

Edited in national and English language, it offers information on the province, EU activities in the region, social services, housing and health care as well as labor related support services and counseling by agencies and NGOs.

The brochure also presents a list with referral addresses and websites which might be helpful when returning home.

General Information on Kosovo

Economy

When UNMIK arrived in Kosovo, the region had no organized economic framework. The stabilization of the macroeconomic conditions was sought as well as setting of the stage for long-term economic growth. The economic development program of the Government comprises on the following activities:

- 1) developing and institutionalising a sound budget and tax system,
- 2) improving Kosovo's financial regulatory system, and
- 3) privatising or commercialising government assets. Underlying this approach is the capacity building of local institutions, resulting in the eventual hand-over of all operational responsibilities to Kosovo's people. Kosovo is one of the poorest regions in the Balkans.

There is still a continuous slowdown in economic growth. Disproportions between exports and imports began

in 1999 and have resulted in a high trade deficit. The current Kosovo's trade deficit, which is not expected to go down soon, is a real source of instability, with a negative impact on other macroeconomic indicators.

The continuous increase in unemployment and its long-term persistence remain the greatest destabilizing factors in post-conflict Kosovo.

Kosovo has one of the highest rates of unemployment in South East Europe. The average salary of those who are working is 200€ per month. Over 50% of people in Kosovo are under the age of 25 and over 70% of the youth are unemployed. A report recently published by World Bank in Prishtina points out that poverty in Kosovo is a widespread phenomenon. According to this report, 37 percent of the population is ranked as poor, while 15 percent live under the extreme poverty line. The report states that 37 percent get

by with fewer than 1.42 €/day, while 15 percent of Kosovo's population lives in "extreme poverty", surviving on less than 0.93 €/day.

Economic description:

Currency	EURO GDP (2002)
PGDP (2002)	€1.990mil
Per capita	€1.051
Employment	42.9%
Private enterprise	45%
Agriculture	22.2%
Socially owned & public enterprises	14.3%
International GO/NGOs	4.1%
Diaspora	24%
Unemployment	57.1%
Extreme poverty	15%

Political Situation

The Kosovo Assembly Elections are held on 23 October 2004 as announced by the Special Representative of the Secretary

General (SRSG). The basis of this election can be found in the Constitutional Framework and UNMIK Regulation 2004/12.

The elections aimed at enhancing the democracy, establishment of the conditions for foreign investments, establishment of the law system with Constitution, long term policy of euroatlantic integration of Kosovo, new initiatives for defence and new developments regarding the identity of minority population in Kosovo and their return to Kosovo, and new economic system including the law on privatization.

Security

Crime in Kosovo is decreasing while the level of trust and satisfaction towards the police is increasing. According to UNMIK police, people appear to be more willing to report crimes and the number of serious crimes has decreased. Nonetheless, feelings of insecurity differ across regions and ethnic groups, especially within Serbian minority in Pristina

and Mitrovica feeling particularly insecure. The Kosovo Police Service (KPS) first established in 1999, has over 5,000 police officers in service.

Infrastructure

The lack of investments and destruction during the conflict contributed to the decline of the transport sector. To create the central structures necessary for the sustainable development of the transport sector, UNMIK established a task force comprised of EU, bilateral donors, KFOR and local firms and experts.

Roads

After the war, the roads were generally in a poor condition due to the heavy traffic, the substandard state of the underground water supply system and waste networks. But as a result of the hard work done in the last six years, especially with the establishment of the Ministry of Roads, the conditions of the roads are improving. The total length of

the roads in Kosovo is more than 1,190 km.

Public transport

The conflict inflicted considerable damage to the public transport system. With the help of international public transportation experts, the regulations for public transportation and bus routes in Kosovo were put in place. The first trial run of the bus route between Podujeva and Pristina was undertaken on 8th December 1999.

Airport

The control tower, the technical block and the air traffic control equipment was destroyed during the NATO bombing. Soon after the arrival of the international troops in 1999, the airport was reopened for operations during daylight hours mostly to assist military and humanitarian flights. In October 1999, the airport was also opened to civilian airlines. Lot of investments have been invested and nowadays Pristina airport operates approx. 20 flights/day assisting around 1 million passengers per year.

The European Union in Kosovo

On 10 June 1999, Kosovo came under UN administration and the UN Mission in Kosovo - known as UNMIK - was set up under UN Security Council Resolution 1244. The EU has been present since the very beginning of the international effort to build a new future for Kosovo.

The European Union - both its Member States and the European Commission - is playing a prominent role in the reconstruction of Kosovo. The European Union is, by far, the single largest donor providing assistance to Kosovo and the South Eastern European region as a whole and is at the forefront of the reconstruction effort.

Over 100 NGOs from EU member states are working in Pristina or elsewhere in Kosovo.

The European Commission has officially opened its Liaison office for Kosovo in Prishtina and is working closely alongside them and with other international partners, including the United States, to rebuild everyday life for all the people of Kosovo - whatever their ethnic background.

The European Union's presence in Kosovo takes three major forms:

- › ECHO: the Humanitarian Aid Office, which is the EU 's humanitarian arm providing emergency assistance to the people in need.
- › The European Agency for Reconstruction, which finances and manages sustainable reconstruction and development programmes in Kosovo under the political guidance of the European Commission.
- › The EU pillar of the United Nations Interim Administration in Kosovo (UNMIK). As part of UNMIK, the EU is in charge of revitalising economic activity in Kosovo, rebuilding what has been damaged by the war and creating the conditions for a modern, open market economy.

Social services, housing and health care

Social services

The pension is currently paid only to persons who are 65 years or older, no matter if the person has worked in the past and paid taxes. Social Service in Kosovo is under the supervision of UNMIK Department for Health and Social Welfare.

Housing

Currently there are no institutions or facilities who provide housing assistance to certain categories of vulnerable persons. Currently, the Ministry of Spatial Planning has ongoing projects with regards to social housing constructions throughout Kosovo.

On 15 November 1999, UNMIK passed Regulation 1999/23 to establish the Housing and Property Directorate (HPD) and the Housing and Property Claims Commission (HPCC) to regularize housing and property rights in Kosovo and to resolve disputes over residential property. The HPD and HPCC were specifically set up to create an impartial and independent mechanism for resolving claims using local and international legal expertise.

Health care

The draft proposal of a law on public health insurance has not been adopted yet and is expected to come into force in the near future.

The users of health services are required to respect the referral chain:

except in an emergency, the first visit should be to a Puncta or to a Family Health Centre.

All health centers - large health centres in the main town of the municipalities and small one in rural areas - are working with limited capacities.

Labor reintegration services

As previously mentioned, Kosovo is one of the poorest regions in the Balkans with the highest rate of unemployment, not only in the region, but most probably in the entire Europe. Thus, job offers are in general very low by employing close family members in SMEs.

There are Regional Employment Offices (REO) in the regions in Kosovo where people register with their information waiting for employment. The REO's are supported by IOM's program of Employment Assistance Service, with a staff and office within the REO helping in recruiting the army of unemployed in different projects such as: basic business skills training, referral to existing training institutions and job relevant trainings, referral to existing job placements, provision of consultancy for self-employment, registration of unskilled, semiskilled and skilled unemployed with other local institutions.

Following NGOs have been IOM partners concerning the implementation of the HLWG project on "Fostering Sustainable Reintegration in Albania, the Kosovo Province and FYROM by reinforcing local NGO capacity for service provision to returnees", funded by the European Commission and implemented by IOM.

Women Business Association SHE ERA, Gjakovë

Non Governmental Organization that promotes female entrepreneurship as a mean of women empowerment. Interact with local and international institutions in order to facilitate and ease the process of establishment and running of SMEs on a long-term basis. They can offer professional training, assistance in start up of SME, marketing management courses, English language and computer courses.

Contact:

Rr. Tirana, Gjakovë,
Tel/fax: +381 390 23 194

Rr. Xheladin Hana, Prizren,
Tel: +381 29 42 213

Rr. Eqrem Qabej, L/4, #139, Prishtinë,
Tel: +381 38 541 831
she_era01@hotmail.com, www.rrgak.com

Kosovo Civil Society Foundation – KCSF, Prishtinë

Civil society organization promoting strengthening of local civil initiatives by providing information, social services, training, grants to NGOs, individuals and other relevant civic institutions in all sectors of civil society. Provide assistance in education, vocational trainings, capacity building trainings for civil society organizations and individuals.

Contact:

Rr. Agim Ramadani, 48/4, Prishtinë,
Tel/fax: +381 38 245 547
office@kcsfoundation.org

Center for Research of Migration and Helping Refugees – CRMHR, Prishtinë

Social center that carries out research studies on Kosovo and regional migration. Provides vocational trainings, information on job opportunities, social integration through social activities and counseling.

Contact:

Rr. Taslixhe IV/26, Prishtinë,
Tel: +381 38 549 505
e-mail: crmhr@hotmail.com

Council for Defence of Human Rights and Freedom – CDHRF, Prishtinë

Non governmental organization promoting human rights and freedoms provides vocational trainings, computer literacy, foreign language courses, legal assistance and support, social integration through social activities and counseling.

Contact:

Rr. Ylfete Humolli, #5, Prishtinë,
Tel: +381 38 549 006, fax: +381 38 549 007
e-mail: office@cdhrf.org
web: www.cdhrf.org

Mother Teresa Society, Prishtinë

Humanitarian organization offering humanitarian, medical and education assistance to people of different ethnicities to create basis for integration in civil society. Provides food and non-food assistance, assistance in education, vocational trainings and other courses, advocates on people's behalf to facilitate the exercise of their social rights (pension, social assistance etc.).

Contact:

Ulpiana, U-1, Prishtinë,
Tel: +381 38 542 864/788, Tel/fax: +381 38 542 869
info@nenatereze.org, www.nenatereze.org

Return and assistance programs implemented by IOM

In order to assist returning migrants in an effective and sustainable way, a strong and broad reintegration framework of service providers is needed.

Therefore, the International Organization for Migration (IOM) encourages and supports the efforts to strengthen the Government, NGO sector and civil society in the countries of origin.

Main field of services are assistance in setting up small business, education assistance, payment of school enrolment fees and purchase of books, vocational training, job placement in private and public enterprises as well as community assistance.

For further information about the reintegration programs, please contact the IOM mission closest to you.

Address List / Useful links

Ministry of Labor and Social Welfare
New Economic Faculty Building
Rr. Agim Ramadani, Prishtinë,
Tel. 038 211 943, 244 228, 504 604 6858;
Fax. 038 504 604 6861

Regional Employment Offices

PRISHTINË
Rr. Brigadat e Rinisë, p.n.
Tel: 038 247 190
Tel: 038 243 427

FERIZAJ
Rr. Rexhep Bislimi nr.1
Tel: 0290 20 004
Tel: 0290 20 005

GJILAN
Rr. Ferizajit, p.n.
Tel: 0280 28 345
Fax: 0280 21 341

GJAKOVË
Rr. Mbretëresha Teuta nr. 78
Tel: 0390 25 161

MITROVICË
Rr. Xhafer Deva, nr.60
Tel: 028 30 785

PEJË
Rr. Adem Jashari, nr. 95
Tel: 039 34 380

PRIZREN
Rr. Zahir Pajaziti, nr.1
Tel: 029 41 993

MINISTRY OF HEALTH
Rr. Zagrebi,
Tel: 038 200 24 004

MINISTRY OF RETURN AND
COMMUNITIES
Rr. Vellusha e Poshtme, nr.6,
Tel. 038 212 806

UN HABITAT, PRISHTINË
Nazim Gafurri
(road to Gërmia park)
Tel. 038 517 35/836/574
/562/504;
Fax: 038 517 863

INSTITUTE OF PUBLIC
HEALTH
University Clinical Center,
Prishtinë
Tel. 038 551 431

www.migrantinfonet.com